

Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

Sociālo Tīklu Atkarības Skala (*Shahnawaz & Rehman, 2020*), adaptēja Poļina Fjodorova (2024)

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

Social Networking Addiction Scale, SNAS (Shahnawaz & Rehman, 2020)

3. Instrumenta vispārīgs raksturojums (ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Sociālo tīklu atkarības skala mēra atkarību no sociāliem tīkliem, kura balstās uz sešām pazīmēm: izcilība, garastāvokļa maiņa, tolerance, abstinence, konflikts un recidīvs. Instruments sastāv no 21 jautājuma un sešām skalām (izcilība - 4 panti, garastāvokļa maiņa - 3 panti, tolerance - 3 panti, abstinence - 4 panti, konflikts - 3 panti, recidīvs - 4 panti). Kopējais skalas radītājs arī tiek skatīts. Atbildes tiek sniegtas Likerta skalā no 1 līdz 7, kur 1 nozīmē "pilnībā nepiekrītu", 2 – "nepiekrītu", 3 – "nedaudz nepiekrītu", 4 – "ne piekrītu, ne nepiekrītu", 5 – "nedaudz piekrītu", 6 – "piekrītu", 7 – "pilnībā piekrītu". Testa rezultātus var iegūst saskaitot katra panta punktus kopā. Tie var būt sākot no 21 līdz 147 punktiem. Jo lielāks punktu skaits, jo lielāka sociālo tīklu atkarība. Skalu rezultātus, var iegūt līdzīgi, saskaitot skalas pantu punktus kopā. Tā var identificēt, kura sociālo tīklu atkarības pazīme izpaužas visvairāk. Punktu minimālais un maksimālais skaits skalu līmenī ir atkarīgs no pantu skaita konkrētajā skalā.

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču mūsu rīcībā nav informācijas par instrumenta izmantošanas nosacījumiem, tādēļ lūdzam vērsties pie oriģināla autora/-iem ar lūgumu izmantot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām, saņemot instrumenta atslēgu un vienoties par nosacījumiem.

Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai (skat. reģistra web). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

5. Pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Kronbaha alfa kopējam skalas radītājam ($\alpha = 0,94$).

Butības skala ($\alpha = 0,81$)

garastāvokļa maiņas skalai ($\alpha = 0,80$)

tolerances skalai ($\alpha = 0,87$)

abstinences skalai ($\alpha = 0,92$)

konflikta skalai ($\alpha = 0,69$)

recidīva skalai ($\alpha = 0,85$)

Visu pantu reakcijas indeksi variē no 1,69 līdz 4,77, izņemot 16. pantu (ir saturiski jāpielago pieaugušam cilvēkam/pieaugušo cilvēku grupai). Visu pantu diskriminācijas indeksi iekļaujas robežās no 0,20 līdz 0,80.

Konverģentā validitāte apstiprinājas, instruments cieši pozitīvi statistiski nozīmīgi ir saistīts ar vientulības jēdzienu un pavadīto laiku sociālajos tīklos. Taču diverģenta validitāte neapstiprinājas un sociālo tīklu atkarība nav saistīta ar apmierinātību ar dzīvi šajā konkrētajā izlasē.

Apstiprinoša faktoru analīze apstiprināja sešu faktoru struktūru.

Informācija sagatavota RSU Psiholoģijas laboratorijā.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>